Ordlista till *Māhi siāh-e kučulu*

‘ādat	vana
‘adat kardan	vänja sig (vid)
‘ajale	brådska
‘alaf	gräs, vilda örter
‘ālem	vis, teolog, rättslärd
‘aqab	bakåt, tillbaka
‘aqab nešastan	luta sig bakåt; här: trycka sig mot
‘aqab oftādan	halka efter, komma på efterkälken
‘aqel	förståndig, förnuftig
‘aql	förstånd, förnuft
‘aql az sar-etān paride	ni har tappat förståndet
‘aṣabāni	arg
‘aṭr	parfym, väldoft
‘eyb	fel
‘omq	djup
‘omr	liv
‘omr kardan	leva
āberu	rykte, heder, gott namn
āberu bordan	skämma ut
abr	moln
ābšār	vattenfall
ābtani	bad
ādam	människa
āftāb	solsken
āftāb nazade	innan solen gått upp
āftāb zadan	soluppgång (ordagr. ”slå sol”)
agar be <u>h</u>esāb-e fo<u>z</u>uli -am nemigo<u>z</u>āri	så att du inte tycker att jag är framfusig (okultiverad)
āheste	långsam
alaki	utan anledning, omotiverat, meningslöst
alān	just nu
albatte	förstås, visst, visserligen, förvisso
ammā	men
ān <u>t</u>our ke lāzem ast	så som krävs
andāxtan, andāz	kasta
andāze	storlek

ānhame	så mycket
ānqadr	så pass, så länge
ānvaqt bebinim	då får vi se
ānvar	åt andra hållet
āqā	herr
ārām	lugn
ārezu	önskan
arre	såg (svärdfisken kallas sågfisk på persiska)
arremāhi	svärdfisk
āsān	lätt
a<u>s</u>ar	spår
aṣl o naṣab	hög börd, fin stamtavla, god härstamning
aṣlan	alls, överhuvud taget; förresten
āšnā šodan	bli bekant, lära känna
āsude	bekymmersfri, lugn
avvalaš	till en början (med pronominalsuffix talspråk)
āxar	slut, till sist(uttalat: āxe men (ett ord som uttrycker protest mot något som sagts och/eller ger ytterligare eftertryck åt det som skall sägas)
āxar (āxe) jānam	men min älskling
āxar-aš	till sist
āy	hördu, hallå där
az āb dar āmadan	arta sig, utvecklas
az bālā-ye kuh	uppifrån berget
az beyn raftan	gå under, gå förlorad
az čizi xaste šodan	tröttna på något
az dar-e digar dar āmadan	byta samtalsämne (komma in genom en annan dörr)
az dast raftan	gå förlorad
az dur	på håll, från distans
az jā	från (sin) plats
az jonb o juš oftādan	bli stilla
az key tā ḥālā	sen när
az kojā be kojā	från var till var
az rāh be dar bordan	vilseleda, föra på villovägar
az rāh-e dur-i miāyam	jag kommer långväga ifrån
az rāhhā-ye dur	långt bortifrån

az ru-ye	utifrån, av
az sobh tā šām	från morgon till kväll
az vaqti ke	från den tid då, alltsedan
āzādi	frihet, befrielse
bā in (hame)	trots (allt) detta
ba‘d	efteråt, senare
ba‘d az moddat-i	efter ett tag
ba‘d az żohr	eftermiddag
ba‘ẓi	vissa
baʿd	sen, senare
baʿd az mordan	efter döden
bāadab	artig, väluppfostrad
bābā	(egentligen: pappa) detta ord används ofta utan direkt innebörd för att uttrycka förvåning, irritation eller annan form av starkt engagemang. Intonationen varierar för de olika känslostämningarna
bačče gir āvordan	få tag på någon enkel och lättlurad person
bačče-nane	morsgris, bortskämt barn
bād	vind
badan	kropp
badbin	negativ, pessimistisk
badjens	illvillig, ondsint, elaking, fuling
badjuri	illa; rejält, ordentligt
badqiāfe	ful
bāk	rädsla
balā	öde, katasrof
bālā amadan	höjas, komma upp
balad budan	kunna
bār	gång
bar gaštan	återvända, komma tillbaka
bar xᵛordan	träffa på, stöta på
barābar	lik, jämlik, lika stor
barāy-e hamin	just därför
barā-ye inke	för att
barāy-e xodešān	för sig/dem själva
barq	blixt, elekrticitet
bas kardan	lägga av, sluta

bas kon, digar!	nu räcker det!
bāšad	OK
baste	stängd
bātlāq	sumpmark, träsk
bāvar-emān mišavad	vi tror/förstår/inser
baxšāyeš	förlåtelse
baxšidan, baxš	förlåta
bāz	åter, igen; ändå
bāz kardan	öppna
be ārezu residan	uppnå sin önskan
be če	till/om vad
be dar o divār zadan	sträva, anstränga sig (slå på dörr och vägg)
be dast āvordan	få, erhålla
be eltemās oftādan	börja böna och be
be ḥāl-e	för...skull; här: gråt över
be ḥāl-e xᵛodešān	i fred (i sitt/deras eget tillstånd)
be ham zadan	blanda med vispande rörelse, vispa
be har ḥāl	under alla omständigheter
be ḥesāb āmada	räknas
be in narm o nāzoki	så här mör och fin
be in zudi	så tidigt
be jā-yi residan	komma fram till ett ställe
be kolli	helt och hållet
be kolli	helt och hållet
be omid-e didār	i hopp om återseende, på återseende
be sar-at zade	du har blivit tokig, du har fått fnatt (det har slagit i ditt huvud)
be sar-eš āmade	har drabbat honom
be sorāġ-e	efter, för att hitta; här: komma i min väg
be tang āvordan	
be ṯaraf-e	i riktning mot
be ṯaraf-e kise	i riktning mot (skinn-)påsen; här: mot väggen
be xᵛod āmadan	komma till sans
be xᵛod jonbidan, jonb	agera, röra sig
be zabān āvordan	säga (föra till tunga)
bebinim	låt oss se
bedān	du ska veta!

befarmāyid	varsågod
begozār barāy-e baʿd	lämna till senare
begu bebinam	berätta får jag se/höra
begu magu(y)	ordväxling, gräl
begu nagu	diskussion, gräl (ordagr. ”säg, säg inte”)
beguyam xodā če kār-eš konad	vad skall jag be Gud göra med honom (vilket straff skall jag begära för honom av Gud)
behem	till/för mig (talspråk för ”be man”)
behtar nist	är det inte bättre
belaxare	till slut
berke	liten sjö, göl
besiār	mycket
bi-aṣl o nasab	utan härstamning, av dålig börd
bibāk	orädd
bičāre	skackars, stackare
bidār kardan	väcka
bidār šodan	vakna
biextiar	omedvetet, ofrivilligt
bigonāh	skuldfri, syndfri
biḥarakat	orörlig
bijān	utan själ, död, icke-levande
bikār	sysslolös
bimeyli	håglöshet
birixt	ful
birun ferestādan	skicka ut
birun zadan	komma fram (plötsligt), bryta fram, välla ut
biše	skogsdunge
bixᵛod (även bixᵛodi)	utan anledning, meningslöst
bixᵛod šodan	bli alldeles utom sig
bixᵛodi	i onödan, utan anledning, meningslöst
boz	get
bozorgtarhā	de äldre
čand	några, hur många?
čand barābar	här: mångdubblad
čand kalame-i	några (få) ord
čandbarābar	fler-/mångfaldigt
čap	vänster
čap čap negāh kardan	titta snett på

čāre	botemedel; utväg
časbāndan, časbān	klistra fast, fästa (kausativt verb av časbidan)
če dard-e saretān bedaham	kort sagt (vilken huvudvärk skall jag ge er)
če kalak-i tu kār-at hast?	vad har du för lurt i kikaren?
če sāl o zamāne-i šode	vilka tider vi lever i (vilket år och tid det har blivit)
čenān	så, med sådan
čenān...ke	så... att
češm be ham gozāštan	lägga ögonen till varandra, blunda
češm o guš baste	insnöad, trångsynt, begränsad (med stängda ögon och öron)
čeṭōr magar	hur så
čeṯour mišavad	hur kan man, hur skulle man kunna
čiz yād dādan	lära ut saker
čort zadan	slumra, halvsova
ču oftad	ryktet spred sig
čun (uttalas č***o***n)	eftersom
čupān	herde
dād	rop, skrik
dād kešidan	ropa
dād zadan	skrika, ropa
daf‘e	gång
dah hezār	tiotusen
dahan, dahān	mun
dam zadan	knysta om, prata om (lit: andas om)
dam-e dar-e	vid dörröppningen, på tröskeln, på kanten
dānā	vis, förståndig
dānestan, dān	veta
daqiqe	minut
dar āmadan	komma ut, framkomma
dar bordan	dra iväg med
dar kār budan	finnas, existera
dar raftan	försvinna, ge sig iväg (snabbt), smita, sticka
dārā	innehavare, som har... här: och vi har
darbāre-ye	angående, om
dard	smärta, värk, plåga, problem
darmānde	stackars, eländig

darre	dal
daryā	hav
dašt	slätt
dast az sar-e kasi bar dāštan	lämna någon ifred
dāšt jān-eš dar miraft	han höll på att gå under
dast o pā gom kardan	tappa fattningen, stå handlingsförlamad
dast o pā zadan	kämpa, kränga med kroppen, flaxa
daste	grupp, gäng; handtag
dast-e kam	åtminstone
dast-e kam	åtminstone
dast-e kist	är i vems hand, styrs av vem
davāzdah hezār	tolv tusen
dāxel šodan	komma in, komma med i
dāxel-e	inuti
dāyem	ständigt (även: dāyeman)
deh	by
del	mage; centrum för känslor och måste därför ofta översättas med: hjärta
del-am berā-yetān misuzad	jag tycker synd om er (ordagr. ”mitt hjärta brinner för er”)
del-am mixᵛāhad	jag vill (mitt hjärta vill)
del-am nemiāyad qurt-etān bedaham	jag kommer mig inte för att svälja er (ordagr. ”det kommer inte till mitt hjärta att svälja er”)
del-aš miāyad	han/hon kan förmå sig till att (hans/hennes hjärta kommer)
derāz	lång
didār	möte, sammanträffande
digar	annan; då, ju
digar nemitavānam	jag kan inte längre
digar yaʿni če?	vad menas nu med det?
dišab	igår kväll
divāre	vägg, mur, sida; kant, rand
do dam	tveeggad
do kalame-i	ett par ord
do‘āgu	tacksam (egentligen: bönesägande, d.v.s. be för någons välgång)
do·mani	fiendskap
dobāre	igen

donbāl kardan	jaga; få fatt i; följa, följa upp
donbāl-e	efter, i spåren av
donbāl-e čizi raftan	ägna sig åt något, hänge sig åt något
donbāl-e hamdigar oftādan	jaga varandra, följa efter varandra
donyā	värld
donyā dast-e ki-st	vem som styr världen
donyāgardi	jorden-runt resa, resor åt många olika håll i världen
doqesmat	tudelad
dōr o bar-e	omkring
dōr-aš-rā gereftand	omringade honom/henne
dōre	period, tidsperiod
dōr-e	omkring, runt
dōre kardan	omringa
dorošt	kraftig
doruġaki	på låtsas
došman	fiendskap
dotāyi	de två (tillsammans)
dur	lång, långt borta
dust	vän
dust dāštan	tycka om, älska
edāme dādan	fortsätta
eḥtiaṭ	försiktighet
eltemās	bönfallande
engār	det verkar som, uppenbarligen
eštiaq	längtan
fahmāndan, fahmān	lära, visa, få att förstå (kausativt verb från fahmidan)
fahmidan, fahm	förstå
fahmide	förståndig
faqaṭ	bara
farāmuš kardan	glömma
farāvāni	överflöd
fardā	imorgon
farib x^{v}ordan	bli lurad, låta sig luras
farmāyeš	befallning; här: vad vill du
farmudan, farmā	befalla; här: högtidligt för säga, uttala

faryād	rop, skrik
faryād kešidan	skrika
fāṣele gereftan	ta avstånd
fekr	tanke
fekr kardan	tänka
fekr o xiāl	tankar
fekr-e mārā nemikoni	du tänker inte på oss
ferestādan, ferest	skicka
filsuf	filosof
fōri	genast
foru kardan	pressa ner
foru raftan	här: rinna ner
foẓul	framfusig
foẓuli	nyfikenhet, framfusighet
gāhi	ibland
gal o gošād	rymlig, slapp (om kläder)
galle	hjord; här: stim
galu	strupe
gardan	hals, nacke
gardeš	promenad, här: simtur
gardeš-e <u>h</u>esābi	ordentlig simtur/svängom
ġaribe	främling
garmi	värme
gašt zadan	gå omkring, här: simma runt
gaštan, gard	resa runt, gå omkring; även litterär stil för
gerd o dorošt	rund och kraftig
gereft o x^{v}ābid	han tog och sov
gereftan, gir	ta; hålla upp, visa upp
gereftār	drabbad
gerye	gråt
gerye kardan	gråta
gerye o zāri	gråt och klagan
ġeyr az	utom, förutom, med undantag för
ġeyr-e momken	omöjlig
giāh	växt
gir oftādan	fastna
gir oftādan	fastna, åka fast, hamna i knipa

gir-am āmade	jag har fått tag i
golule	kula
gom kardan	förlora, tappa bort
gom šodan	komma bort
gonde	stor, kraftig, klumpig
goẕāštan, goẕār	passera; placera, lämna, tillåta; lägga (om ägg)
goẕāšte	förfluten, passerad
gul xᵛordan	luras, lurad
guš	öra
guš dādan	lyssna
guše	hörn
gusfand	får
gušmāli	upptuktning, lättare straff
hā	eller hur? Här uttrycker det viss förvåning och gör frågan mer accentuerad
hafte	vecka
ḥālā	nu; här: fokusord som ger mer emfas åt frågan
ẖālā digar	numera
ḥālā ham vaqt gir āvordi	nu är det inte (lämpligt) tillfälle (för sådant)
ẖalazun	snigel
ḥalazun	snigel
hamān ẖarfhā-rā	samma prat
hamdigar-rā	varandra
hame-aš	hela tiden
hame-aš	allt; här: hela tiden
hame-tān-rā	ni/er alla
hamin	just denna, just detta
hamin ast ke hast	det är inte mer än så
hamin ḥālā	just nu
hamin ḥālā-st ke	alldeles strax
hamin pāyinhā	just här nedåt
hamin zudihā	mycket snart
haminke	så snart
haminke	just som
haminṭōr	på detta sätt; här: hela tiden
hamiše	alltid

hamjens	av samma art, artfrände
ḥamle kardan	anfalla
hamrāh āvordan	ta med
hamrāhi	sällskap
hamrāhi kardan	följa med
hamsāye	granne
hamsāyegi	grannskap
hamsenn (o sāl)	jämnårig
hamvār	jämn, slät
hanuz	ännu, fortfarande
hanuz ke hanuz ast	ännu, fortfarande
ḥaqq	rätt, rättighet
haqq-aš bud	det var rätt åt honom
har čeqadr kard	hur han/hon än försökte
har čizi	var sak
har ṭōri šode	under alla omständigheter
ḥarām kardan	förslösa, förspilla
ḥarf ḥarf miāvarad	ord föder ord (d.v.s. det som sägs leder till att något nytt måste sägas)
ḥarf zadan	tala, prata
harf-at rā	ditt tal
ḥarfhā-ye gonde gonde	alltför stora ord, uppkäftiga ord (negativt)
ḥarfhā-ye gonde gonde zadan	vara uppkäftig, vara kaxig
ḥasrat	längtan, önskan
hasrat be del-aš mānde bud	en längtan hade dröjt kvar i hans/hennes hjärta
ḥatman	säkert
ḥattā	till och med
havā	luft
havas	nyck, trånad, begär, infall
hayāhu	oväsen
hāẓer	redo, närvarande
ḥaẓrat	Ers höghet, Ers nåd

ḥesābi	ordentlig
ḥess kardan	känna
ḥess kardan	känna, förnimma
hey	hela tiden (uttrycker att en handling ständigt upprepas)
hezārhā	tusentals
hič	ingen, inget, inte alls; överhuvudtaget
hič čiz-e digar	inte något/inget annat
hič xiāl nemikardam	jag trodde inte alls
hičkas	ingen, inte någon
ḥilegar	lurig, skurkaktig, listig
ḥoqqebāz	lurendrejare, bluffare
huš	vett, förstånd
in ṭarafhā	här omkring
ināhāš	kolla här! (talspråk)
injā kojā-st?	var är jag? (var är här?)
inṯouri	på detta sätt
invar	åt ena hållet
invar va ānvar raftan	gå/simma hit och dit
istādan, ist	ställa sig
jā	plats
jā xāli kardan	sticka iväg (tömma plats)
jahān	värld
jahāngardi	rundresa i världen, jorden-runt resa
jam‘ kardan	samla
jam‘ šodan	samlas
jān	älskling; själ
jān-am	mitt liv; min älskling
jān-e xodat	ditt eget liv
jānevar	levande varelse (ej människa) djur, best, monster
jast (jest) zadan	hoppa, ta ett skutt
javāni	ungdom
jā-ye golule	platsen för kulan, kulhålet
jelō	framåt, fram
jelō-ye čizi rā gereftan	stoppa något, hindra något
jelō-ye marg-aš-rā begirad	förhindra hans/hennes död

jenābe‘āli	Ers höghet
jodā	separerad, skild
jodā šodan	separeras; avskiljas; lämna
jonb o juš	rörelse
juybār	bäck
kabk	rapphöna
kafče-māhi	här: grodyngel
kaf-e dast	handflata
kalak	knep, list
kalak-i tu kār nabāšad	det är väl inget skumt med det här
kalame	ord
kam budan	vara (för) lite
kamargāh	midja
kār tamām ast	saken är avgjord, det är kört
kār-emān tamām ast	vårt slut är kommet
kārešān sāxte šod	deras öde blev beseglat
kāš	tänk om (visar att en önskan följer)
kasi-rā be ḥarf āvordan	få någon att prata
ke če	vad tjänar det till...
kenār	sida, bredvid
kenār kešidan	dra sig undan; backa
kerm	mask
kesālat	lättare sjukdom, åkomma
kesālat dāštan	var hängig, vara lite småsjuk (t.ex. förkyld)
kešāndan, kešān	dra, dra till sig (kausativt verb av ke·idan)
kešidan, keš	dra; här: dra tillbaka
keyf kardan	njuta
kez kardan	sitta ihopkrupen, sitta på huk
kise	påse, liten säck
kise-ye morġ-e saqqā	pelikanens (skinn-)påse
kise-ye porzahr-i	en giftfylld säck
kodām	vilken (ur en begränsad mängd, eng. which)
kojā mix(v)āhi beravi	vart vill du gå
kolāh sar-aš rafte	han har blivit lurad
koštan, koš	döda
koštan, koš	döda
koštan, koš	döda
kubidan, kub	slå, banka, dunka

kučulu	mycket liten
kuh	berg
kuh o darre	berg och dalar
kuhi	bergs-
lab-e	vid kanten av, invid
laj	på dålig fot med, sur på, illvilligt inställd mot
lajan	lera
lang	halt
lang-langān davidan	springa haltande, haltande språng
lā-ye	bland, mellan
lā-ye	i mellan
lāzem	nödvändig
lebās	kläder
lebās šostan	tvätta kläder
leẕẕat	njutning
leẕẕat bordan	njuta av
liz xᵛordan	halka
loṭf kardan	vara vänlig att, visa nåd
mā rā xabar nakardei	du har inte underrättat oss
ma‘dan	gruva
ma‘reke	slagfält, öppen plats där kamp utkämpas
mabādā	för att inte, må det inte ske att (eng. lest)
magar	visar att frågan väntar sig ett motsatt svar (om verbet i frågan är jakat, väntar man sig ett nekat svar, om det är nekat väntar man sig ett jakat svar)
magar	utom, förutom
magar be sar-at zade	har du månne blivit alldeles från vettet
magar inke	om/såvida inte
magar na in ast ke	är det då inte så att (väntat svar: jo, så är det)
māh	måne; månad
māhhā-st tu in fekr-am	jag har tänkt på detta i månader (det är månader (som) jag är i denna tanke - presens används här på persiska för något som har pågått en tid och fortfarande pågår)
māhi	fisk
māhipirehā	gammelfiskarna
māhixᵛār	häger

mahtāb	månsken
majāl	chans, möjlighet
māl-e	tillhörande
māndan, mān	återstå, förbli, stanna kvar; här: bli
manżur	syfte
manżur-at qurbāġe-ast?	menar du grodan?
mard-e māhigir	fiskare
marg	död
mārmulak	ödla
marṭub	fuktig
ma<u>s</u>alan	till exempel
masxare kardan	förlöjliga, håna
māt o motaḥayyer	förvånad, förbryllad
maxṣuṣan	speciellt
me‘de	magsäck
mehrabān	vänlig, snäll
menqār	näbb
menqār	näbb
me<u>s</u>l-e	liksom, som, i likhet med
me<u>s</u>l-e inke	det verkar som om
me<u>s</u>l-e nax-e sefid-i	som en vit tråd
meyl	intresse, entusiasm
miān-e	bland
miān-e ḥarf-e kasi davidan	att avbryta någon (att springa mellan någons tal)
miān-e māhihā	bland fiskarna
mibaxšam-etān	jag förlåter er
midānestid	skulle ni veta/ha vetat
mišavad zendegi kard	det går att leva
mix^{v}ahad mā-rā be jān-e hamdigar biandāzad	han vill hetsa oss mot varandra
mo‘allaq zadan	slå kullerbytta
mobārak	välsignad
moddat	tid, tidsrymd, period
mohemm	viktig
moḥkam	fast, kraftig, hållfast, stadig
mōj	våg (som i havet)

mōj zadan	bölja
mōjud	varelse
momken ast ke	det är möjligt/troligt att
montażer šodan/māndan	vänta
mōqeʻ	tidpunkt, tillfälle
moraxaṣṣ	entledigad, ledig
moraxaṣṣ šodan	avvika, be om ursäkt i syfte att ge sig iväg
mordan, mir	dö
morġ-e saqqā	pelikan
mouqeʻ-ye piri	på ålderns höst (ordagr. vid tiden för ålderdom)
movāżeb	försiktig
na ke...	eftersom, nu när det är så att...
na...na	varken...eller
nabāyad fekr kard	man får inte tänka
nāčār	nödtvunget, oundvikligen
nādān	okunnig, oförståndig
nadāneste	Ovetande, omedvetet
nādāni	okunnighet
nafas	andetag
nafas-i tāze kard	han/hon drog in ett djupt andetag
nāgahān	plötsligt
nagu ke...	faktum är/var att... (i motsats till vad man kunde tänka sig)
nakešide	(innan hans/hennes arbete har gått till trånga platser)
nakonad ke...	må det inte vara så att..., tänk om...
nāle	klagomål
nanne	mamma
naqše	karta, plan
nave	barnbarn
nāzanin	söt, gullig
nazdik bud	det var nära att
nazdik šodan	närma sig
nāznāzu	bortklemad, bortskämd
nefrin	förbannelse
negāh kardan	titta
nejāt dādan	rädda
nešān dādan	visa

nešastan	sitta; landa
nešastan, nešin	sätta sig
nešastan, nešin	sätta sig
neṣf-e šab	midnatt, mitt i natten
nime-jān	lite liv (en halv själ)
nimvajabi	lilleputt
nimvajabi	lilleputt
nur	ljus
oftādan donbāl-e	ta upp jakten på
oftādan, oft	falla, ramla
omid	hopp, förhoppning
pā pey-e kasi šodan	att springa efter någon
pā šou	res dig!
pādāš	belöning
pahn	bred
pāk	ren; helt och hållet; rena barnet
parāndan, parān	få att hoppa till (kausativt verb av paridan)
parande-ye māhix^{v}ār	häger
pardāxtan, pardāz	ägna sig åt, hänge sig åt
pāre kardan	riva sönder, skära upp
parvā	rädsla, fruktan, omsorg
parvāz kardan	flyga
pas x^{v}od-at či?	men du då?
pašimān	ångerfull
pašimān šodan	ångra sig
pas-pasaki	tillbaka, här: i smyg
pāyin	nere
pāyin āmadan	komma ner; här: störta
peč o peč kardan	viska, tissla och tassla
pesar bačče	liten pojke
peydā kardan	hitta
peydā šodan	finnas, upphittas
peydā-šān nemišavad	de finns inte (att påträffa)
peyvastan, peyvand	förena sig med
pič o tāb x^{v}ordan	kränga
pič o xam	kurvor och krökar
pičidan, pič	svänga; här: genljuda
pič-piči	skruvformad, vriden

pir	gammal
piš az in	innan det här
piš kešidan	dra fram, dra upp
piš-e	till, hos (om personer)
pišnehād	förslag
pišvāz	mottagande, välkomnande (av gäst)
por az	full av
porāb	vattenfylld
porsidan, pors	fråga
pošt	bakom; rygg
pošt-e sar-e	bakom; här: på varandra följande, på rad
pušāndan, pušān	täcka (kausativt verb av pušidan, puš, ta på sig)
puze	nos
qabl az	före
qablan	förut, tidigare, innan dess
qabul kardan	acceptera, godta
qāh qāh xandidan	skratta ljudligt
qahqahe	gapskratt, ljudligt skratt
qāṭi	blandad
qāṭi kardan	blanda
qāṭi šodan	blandas
qelqelak	kittling
qesmat	del
qeṣṣe	berättelse, saga
qiāfe	utseende, ansiktsuttryck
qorbān	offer, d.v.s. jag offrar mig för dig
qovvat	styrka
qovvat gereftan	stärka sig
qurbāġe	groda
qurt dādan	svälja
radd šodan	passera
rafiq	kompis, kamrat (också socialisternas sätt att kalla varandra)
rāh	väg
rāh dādan	tillåta någon att komma in
rāh oftādan	ge sig iväg (falla iväg); här: följa efter
rāh raftan	gå

rahā kardan	befria, släppa
rāḥat-emān nemigoẕārad	ger oss ingen ro
rahāyi	befrielse
rāh-e birun āmadan	utväg (ordagr. ”väg att komma ut”)
rāh-e farār	flyktväg
rāh-e goriz	flyktväg
raḥm	nåd, barmhärtighet, förbarmande, medlidande
rāst	sann, riktig; höger
rāst goftan	säga sanningen
rāst o čap	höger och vänster
rāst-eš	förresten, om sanningen skall fram
rāsti	verkligen
rāsti rāsti	verkligen, i sanning
ravān	rinnande, flytande
refāqat	vänskap, kamratskap
rixt	utseende, form
rixtan sar-e kasi	kasta sig över någon
rixtan, riz	rinna, hälla
rixtan, riz	rinna; här: falla
rixt-aš-rā bāš	kolla in honom/henne!
rize	mycket liten, ynklig
rōšan	ljus
rōšan kardan	lysa upp
rosvā be bār āvordan	orsaka skandal, skämma ut någon
roṭubat	fukt
ru	här som substantiv: ansikte
ruberu	mitt emot
ruberu šodan	möta, stå öga mot öga med
rudxāne	flod
ru-ye āb	på vattnet, på vattenytan
ru-ye sangi	på en sten
šab bexeyr	god natt
šab-e čelle	midvinternatten (natten till den fyrtiodagsperiod av året som inleds med vintersolståndet och som är den kallaste delen av vintern)
ṣabr kardan	vänta
šād	glad
s̱adhā az in ʿomrhā ham	om ni så lever hundra sådana/likande liv

bekonid	
sāl	år
salām kardan	hälsa
sālem	frisk, välskapt
šām	kväll, kvällsmål (vanligen huvudmålet på dagen)
sang	sten
sangi	stenig
saqf	tak
saqqā'ak	egentligen (enligt lexikon) sädesärla, men här tycks det användas synonymt med morġ-e saqqā för pelikan
sar dar avordan	fatta, förstå, begripa
sar residan	komma fram, komma till målet, ta slut
sar zir-e āb kardan	ta livet av någon (inte nödvändigtvis genom dränkning men ordagrant betyder det: göra huvudet under vatten)
sar-e 'aql āmadan	ta sitt förnuft till fånga
sar-e če	om/beträffande vad
sar-e rāh	på vägen
šarfl-etān-rā befarmāyid, qorbān	uttala Ert villkor, vår herre
sarpuš	lock
šarṭ	villkor
saṭḥ	yta
saxt	svårt
sāxtan, sāz	tillverka
sāye	skugga
s̲edā	röst; ljud
s̲edā kardan	ropa, kalla
ṣedā zadan	ropa på, kalla på
ṣedā-šān dar nayām	de sa inte ett knyst
s̲edā-ye gerye	ljudet av gråt
seft o saxt	hårt och fast
šekāf	springa, spricka
šekāftan, šekāf	klyva
šekam	mage
šekār	jakt, jaktbyte

šekār kardan	jaga, fånga, ta som jaktbyte
šekārči	jägare
šekāyat	klagan, klagomål
šelep	plask
šenā kardan	simma
šenākonān	simmande
šenāxtan, šenās	känna, känna igen (om personer)
šenidan, šenav	höra
šenn	sand
sepordan, sepār	överlämna
sezā	straff
sine	bröst, bröstkorg
širje raftan	dyka
so'āl	fråga
sobh	morgon
ṣobḥ bexeyr	godmorgon
sobh-e zud	tidigt på morgonen
šol	slapp
šomā xodetān	ni själv/-a
šomāhā	ni (dubbel pl. i talspråk)
sor'at	fart, hastighet
šoru' kardan	börja
sorx	röd
šostan, šu	tvätta
suzān	brännande
tā	så snart som, tills; med negativt verb: innan
tā āmadand...begirand	just när de skulle till att gripa
tā ān vaqt	fram till dess, ditintills
tā be hāl	hittills
tā čand sāl-e digar	inom några år
tā kār-eš be jāhā-ye bārik...	innan det har gått för långt
ta'rif	berättelse, lovord
tābāndan, tābān	reflektera, orsaka så att något annat skiner (kausativt verb av tābidan)
tābidan, tāb	skina
tah	botten
taḥammol	tålamod, tolerans

taḥammol...nadāram	jag orkar inte med
tah-e	på botten av, längst ner i
tak o tanhā	ensam och allena
talaf kardan	slösa bort, förslösa
tamām kardan	avsluta
tamām šodan	ta slut
tamāšā kardan	titta på, betrakta
tanbali	lättja, brist på motivation, olust
tanhā	ensam, endast, bara
tanhā moujud-e donyā	de enda varelserna på jorden
taqṣir	skuld
taqṣir-e to	ditt fel
ṭaraf	riktning, håll, sida
tarbiat kardan	uppfostra, föda upp
tārik	mörk
tāriki	mörker
tars	rädsla
tarsāndan, tarsān	skrämma (kausativt verb av tarsidan)
tars-emān narixte	vår rädsla har inte släppt
tarsidan	vara rädd
tarsidan, tars	frukta, vara rädd
tarsnāk	skräckinjagande, skrämmande
tarsu	rädd, feg, ynkrygg
tarsuhā!	era ynkryggar!
tašakkor kardan	tacka
taṣmim gereftan	bestämma sig, besluta
taxte	bräda, stenblock (stort stycke med plan yta)
taxtesang	klippblock
tāze	ny
tekān xordan	röra sig
tekke	plats, stycke
tekke tekke kardan	stycka upp, dela i bitar
tiġ	tagg, rakblad
to kojā injā kojā	hur i allsin dag har du hamnat här
tōhin	förolämpning
tōhin kardan	förolämpa
tond	snabb, kryddstark (om mat)

ṭōr	sätt
ṭōr-e digar-i	på ett annat sätt
toxm	ägg
tu fekr budan	vara försjunken i tankar
tu sar o sine zadan	att slå sig för huvudet och bröstet (uttryck för sorg och ångest, inte stolthet)
tur	nät
tur andāxtan	kasta nät
tu-ye	i, inne, inuti
tu-ye šekam-aš-rā	inuti dess mage
uhu	gråtljud
va digar hič	och inget annat
vagarna	annars
vajab	längdmått ungefär som handsbredd
vāqe‘an	verkligen
vaqt	tid
vaqt gir āvordan	hitta lämpligt tillfälle
vaqt-e čiz-i budan	vara tid för något
varandāz (barandāz) kardan	detaljstudera, mäta med blicken
vāred šodan	gå (här: simma) in i, stiga in
vasaṭ	mitten
vasaṭ-e	mitt i, igenom
vasaṭ-e harf-aš david	avbröt honom/henne
vasaṭ-e rāh	under vägen
vasvase	frestelse
vasvase šodan	bli frestad
vāy	ack, ve
vojud	existens
vul x^{v}ordan	kränga, snurra runt, virvla
x(v) ābidan	sova
xabar	nyheter, händelser
xabar kardan	underrätta
xabar-i našod	hördes inte av (ordagr. ”det blev inga nyheter”)
xafe kardan	kväva
xāk	damm, stoft, jord(korn)
xāk bar sar rixtan	strö stoft över huvudet (av sorg och ångest)

xande	skratt
xande-am gereft	jag blev full i skratt
xandedār	skrattretande
xandidan, xand	skratta
xandidan, xand	skratta
xanjar	dolk, vass kniv
xanjar-aš rā kešid	han/hon drog sitt svärd
xānom	fru, frun
xarčang	krabba
xārej	utlandet, utomlands
xārej az	utanför
xaste	trött
xastekonande	uttröttande, tråkig
xaze	sjögräs,alger
xazidan, xaz	krypa
xazidan, xaz	krypa
xejālat	skam
xejālat kešidan	skämmas
xeyli dāram	jag har många
xeyli vaqt	lång tid
xeylihā-ye digar	många andra
xiāl	Föreställning, fantasi
xiāl kardan	föreställa sig, inbilla sig
xiāl kardan	föreställa sig
xiāl kardan	tro, inbilla sig
xiāl kardan	tro, inbilla sig
xiāl-e čizi rā dāštan	ha för avsikt att göra något
xordan	äta
xošk	torr
xoški	torrt land
xᵛābālud	sömnig
xᵛābāndan	få att sova, lägga (kausativformen av xᵛābidan)
xᵛāb-aš bord	han/hon somnade
xᵛāb-e xarguši	okunnighet, naivitet (harsömn)
xᵛāhar	syster
xᵛāheš kardan	be, bönfalla
xᵛāstan, xᵛāh	vilja; här: behöva
xᵛod-am-rā be mordan	jag spelar död

mizanam	
xᵛodatrā be ān rāh nazan	spela inte dum
xᵛodnamāyi	skryt, att visa vad man själv är och kan
xᵛodpasand	självbelåten
xᵛordan, xᵛor	äta, dricka; här: stöta mot
xᵛoršid	sol
xᵛoš	glad
xᵛoš āmadi	välkommen
xᵛoš budan	vara lycklig, glad
xᵛoš-aš miāyad	han tycker om
xᵛošāyand	tilltalande, behagfull
xᵛošbaxt	lycklig, här: naivt omedvetna och därför lyckliga
xᵛošgel	vacker
xᵛošgel	vacker
yā inke	eller det att
ya‘ni	det vill säga, det innebär
yaʿni	det vill säga
yād	minne
yād dādan	lära ut
yād gereftan	lära sig
yād gereftan	lära sig
yād-et miāyad	du minns (kommer till ditt minne)
yād-et rafte	har du glömt (har från ditt minne gått)
yek daf‘e ham ke šode	om så bara en enda gång
yek dafʿe	en gång; plötsligt
yek kasi	någon
yeki bud yeki nabud	det var en gång
yeki digar	ännu en, en till
yeki yekdāne	ett ensambarn, ett barn som inte har syskon
yeki-·ān	en av dem
yekjā	på en (och samma) plats
yekrāst	rakt, raka vägen
yekṯedā	med en röst, i kör
yekṣedā	med en röst, i korus
zabān	språk, tunga
zad o xᵛord	bråk, strid
zahr	gift
zamāne	tid, epok

ẓarbat	hugg
ẓarbe	slag
żarf	skål, behållare
żarf šostan	diska
ẕaxire	lager, på lager
ẕaxire kardan	spara, förvara
zende	levande
zendegi	liv
zendegi kardan	leva
ziādi	alltför mycket
zir	dov, bas-
zir	ner, nere, under
zir-e pā-ye kasi nešasta	manipulera någon, tuta i någon saker
zir-e pā-ye kasi nešasta	manipulera någon, lura in någon i något
żohr	middag, kl. 12 på dagen
zur	kraft, styrka
zur-eš be man miresad	han/hon är starkare än jag, han/hon tar kål på mig (hans/hennes kraft når mig)
zur-etān be man nemiresad	jag är starkare än ni (ordagr. ”er styrka når inte mig”)